

KISFALUDI

KISFALUDY SÁNDOR

MINDEN MUNKÁI.

KIADTA

TOLDY FERENC.

HARMADIK KÖTET.

PESTEN.

HECKENAST GUSZTÁV TULAJDONA.

1847.

H-122/92

REGÉK
A MAGYAR ELŐIDŐBŐL.

HARMADIK KÖNYV.

K.S.M. 62. 112. /a.

K E M E N D.

(TIZ ÉNEKBEN.)

(OLVÁSTATOTT AZ ACADEMIA KÖZ ÜLÉSÉBEN,
SEPT. VIII, MDCCCXXXII.)

ELSŐ ÉNEK.

A sors minden földi javam
Kegyetlenül elvette;
Meggzánt utóbb: többet adott:
Téged adott helyette.
Juliám te! a gazdagot
Birtokában szívednek,
Mondd szá! mikor boldogítod
Birtokával kezdednek?
A föld egész kerektségén
Egyetlenül szeretlek én;
Férfi, kinek nagyobb kincs
Lehetnél, e földön nincs.

Apád téged nékem ígért,
(Áldja isten érette!)
Mint ahogy éltét hív neveltje
Többször már megmentette;

De anyádnak nincs kedvére,
 Hogy leánya nőm legyen;
 Egy nádorfajt (úgymond) zászlós,
 Vérhatalmas úr vegyen.
 Mondd, Julia! mit reméljek?
 „Leányszívek ritkán mélyek!
 Leányelme változó!“
 Ez a földön a közszó.

Beteg apád zászlóalját
 Holnap harcha vezetem,
 Így kívánván ezt megsértett
 Édes hazám s nemzetem.
 Én csak szíved birtokában
 Folytathatom éltemet;
 S ha te másé tudnál lenni?
 Csak ontsd inkább véremet.
 Mondd, Júlia! mit reméljek?
 Ott veszszek-e? vagy hogy éljek,
 S boldoguljak teveled?
 Mit érez szép kebeled?“

Így szól Pethő Júliához,
 Pethő úrnak neveltje,
 S ember- s bajnokerkölcseiért
 Fiúképen kedveltje,

Miklós: ama Konth Istvánnak,
 Kit Zsigmond megöletett,
 Hős magzatja, s kit Júlia
 Szívéből megszeretett.
 Minthogy együtt nevelkedtek,
 Szíveik megismerkedtek,
 S ölelkezvén érzelmek,
 Naponként nőtt szerelmek.

„Élj! feleli a lángolva
 Epedőnek a szép szüz,
 Élj! s légy boldog kezem által,
 Ha megszünvén a harctüz,
 Te megint új borostyánnal
 Koszorúzva visszatérsz.
 Ismerem én belső becsed,
 Érzi szívem, mennyit érsz.
 Meglásd! hogy a leányszívek,
 Bár nem mélyek, mégis hívek,
 Hogy hazugság a közszó,
 S én nem leszek változó.

Nemedből én csak tégedet
 Tudtalak még szeretni;
 S érzem s hiszem: szerelmemet
 Hívség fogja követni.

Gazdagságnál több az érdem:
 Te gazdag vagy érdemben.
 Ne tagadd meg a jobb érzést
 Gyenge, gyarló nememben.
 Ne csudáld, hogy fény s nagy érték,
 S mindenben egy nagyobb mérték,
 Anyámnak a bálványa:
 Ő nádornak leánya.“

Mint rekkenő melegekben,
 Midőn fű s fa hervadoz,
 Az ég könye hullására
 Élet s remény áradoz:
 Úgy esnek e reményszavak
 Konth Miklósnak szívére!
 S boldogsága szép képekben
 Ömlik jövődjére.
 S Kemend ura s asszonyától,
 S a szeretett Juliától
 Bucsút vesz más nap reggel,
 S harcba megy a sereggel.

Szemmeredve nézi a szüz
 A távozó szeretőt;
 S eltűnván ez szemeiből:
 „Ha látom-e, s mikor őt!“

Így sohajt fel. Miklós gyakran
 Visszatekint mentében,
 Az] elválás fájdalmai
 Nyilazván őt szívében.
 Hol útja elkanyarodik,
 Szeméből könny facsarodik,
 És lehull a kantárra,
 Mert nem láthat a várra.

„Apámtól és jószágomtól
 Megfosztott a dölyfös kény!
 A szegénynek, mindig hallám,
 Szerencséje is szegény.
 Kemend! Kemend! látlak-e még?
 Befogadsz-e fiadnak?
 Leány! leány! híve léssz-e
 Adott sok szép szavadnak?
 Hédervárott nincs állásom;
 Más két hely az én szállásom:
 Vagy Júlia szívében,
 Vagy -- a földnek méhében.

Miklós imígy töprenkedve
 Lovának gyors léptében,
 Sok s nagy bút s csak kevés reményt
 Táplálván hű szívében,

Tovább, tovább halad, s eljut
 Végre szomszéd Morvába,
 Hol Zsigmond, a hiú s könnyű
 Régen haboz magába'.
 Miklósnak ott elég dolga:
 Mert mint bajnok és hív szolga,
 Száz veszély közt küzd és áll,
 Mellyet okoz a király.

Míglen ő itt, pazarolva
 Életét és erejét,
 Harczban tölti sok forró nap
 Vérrel jelelt idejét:
 Az alatt a kemendi vár
 Síralomnak bús boltja:
 Pethő urat egy nyavalya
 Ágynak dönti, s eloltja.
 Csak hogy Miklóst nem láthatja,
 S áldását rá nem adhatja,
 Kit úgy nevelt, mint atyja,
 Pethő úrnak bánatja.

„Miklósnak add szíved, kezed,
 Édes, jó nőgyermekem!
 Ez volt mindig kívánságom;
 Igérd meg ezt énnekem.

Láttam, egymást szeretitek,
 Boldog, hív pár legyetek!
 Asszony! ne légy ellenkező,
 Az úr legyen veletek!“
 Fuldokolva mondja vala
 Pethő úr ezt, és meghala.
 Kemend gyászba öltözik,
 S az öröm elköltözik.

TARTALOM.

EREDETI MAGYAR JÁTÉKSZÍN.

Ajánlás Zala vármegyének	7
IV. KÚN LÁSZLÓ, történelmi dráma öt felvonásban	13
V. A LELKES MAGYAR LEÁNY, magyar nemes- házi rajzolat négy felvonásban	231

FÜGGELÉK.

Kisfaludy Sándor élete.	341
---------------------------------	-----

